

DESEMBER

Eitt sjúkt samfelag

– Hetta er eitt dømi um, hvussu sjúkt føroyska samfelagið er, sigur Sonja Lógvansdóttir, samskipari í Samtaki, sum visir á, at avleiðingin av nýggju pensjónsskipanini, ið samgongan arbeiðir við, verður, at stættarmunurin á føroyingum, sum verður knæsettur longu í móðurlívi, og sum heldur fram í arbeiðslívinum, skal halda fram á ellisárum. – Hetta er ein endalig uppgerð við samhaldsfestið í samfelagnum, tí stórir bólkar í samfelagnum – kanska 10 til 20 prosent – fáa ikki spart nakað sama til eftirløn, sigur hon.

Samtykt broytir einki

– Løgtingið kundi akkurát tað sama samtykt, at hereftir skal pávin í Rom eita Hogni Hoydal, tí samtyktin fær ongar avleiðingar av nøkrum sum helst slagi, sigur Lógvan Páll Lassen, lögfrøðingur, eftir at løgtingið hevur samtykt at forða fyrri, at Sea Shepherd og líknandi felagsskapir koma til Føroya fyrri at leggja seg út í lógligt virksemi her á landi.

Líraberg tapti

Fiskimálaráðið gjørdi einki skeivt, tá ráðið noktaði at felagnum Sjófeli lut í mekrelkvotuni í 2012. Tað er niðurstøðan hjá Føroya rætti, sum tó ikki tók støðu til heimildirnar til kunngerðirnar um makrel. Líraberg vildi hava rættin at døma Fiskimálaráðið at viðurkenna, at felagið hevði rætt til kvotu, hóast tað ikki hevði nakað fiskifar at fiska kvotuna við, men fekk ikki viðhald.

Færri fáa heimarøkt

Hóast um túsund fólk fleiri eru yvir eru yvir 67 ára aldur, so finga 400 færri heimarøkt í ár enn í 2005. Eldrarøktin er blivin dýrari, men færri fáa hjálp, er niðurstøðan í einum notati, sum Landsgrannskoðanin hevur gjørt til løgtingsgrannskoðararnar. Ein orsök er, at tað tyngir lønarútreiðslurnar, at fleiri í eldrarøktini hava hægri útbúgving og tí hægri løn.

Eg vil verða 70 ár

– Tað var friðsælt, tá eg fekk blóðtøppin. Eg lá bara har, og var ongantið bangin, sjálvt um eg visti, at eg kundi doyggja. Seinni havi eg mangar ferðir hugsað, at tað kendist trygt, greiðir 40 ára gamli Svein Rógvi Ljósstein Nielsen frá. Í summar fekk hann ein blóðtøpp, ið broytti lívið

40 ára gamli havnarmaðurin, Svein Rógvi Ljósstein Nielsen, bleiv klaksvíkingur av tilvild. Hann gekk á Tekniska Skúla í Klaksvík undir kreppuni og hevði illa ráð at ferðast til Havnar um vikuskiftini, og tí var hann nógv í Klaksvík. Eina ferð, hann var komin norður aftur eftir jólafrítíðina, var skúlaheimið læst. Tá mátti Svein Rógvi ringja til Anniku Ljósstein, sum hann hevði møtt gjøgnum hondbóltsfelagið Stjørnuna, og biðja um innivist.

– Eg bleiv klaksvíksingur eftir tað, flennir hann.

Í dag er Svein Rógvi mest kendur sum hondbóltsvenjari hjá Team Klaksvík, umframt at hann er treystur røðari við Klaksvíkingi og maðurin handan venjingarhølið Fullpower Føroyar, og bæði hjá Anniku og honum hevur ítróttur fyllt nógv.

Men í juli mánaði síðsta ár broyttist lagnan hjá teimum báðum, tá Svein Rógvi fekk ein blóðtøpp í heilan. Svein Rógvi heldur, at hann hevði koyrt ov hart á, og tað óivað er tí, hann endaði á Landsjúkrahúsinum við blóðtøppi.

Á veg á Landssjúkrahúsið mátti fúsi ítróttarmaðurin stuðlast á báðum síðum fyrri ikki at detta, og armurin og beinið á vinstru síðu riggaðu illa, sigur hann. Eisini sá hann dupult. – Tað var virkuliga vemmiligt, sigur Svein Rógvi.

Síðani sovnaði hann og vaknaði dagin eftir, og tá var alt tað horvið. Svein Rógvi hevði fullan førleika

Svein Rógvi Ljósstein Nielsen heldur, at hann fekk blóðtøppin í heilan í summar, tí hann hevði livað við ov nógvvari ferð á. Nú roynir hann at lurta eftir signalunum frá kroppinum

Mynd: Dávur Winther

og dupultsjónin var burtur. Tó svav hann út í eitt í eina viku, sum vanligt er eftir eina slíka yvirhaling.

Má ansa sær

Svein Rógvi er darvaður av tøppinum, tí eitt nú fær hann illa samlað seg um at lesa, er ikki sami morgunmaðurin longur, og eisini eru stuttíðarminnið og hugsunarhátturin hjá Svein Rógva ávirkað, so hann hugsar alsamt meira um lívið og týðningin av at liva sum best.

– Men man skal ikki vera bangin fyrri at doyggja, leggur hann afturat. Tað var friðsælt, tá eg fekk blóðproppin. Eg lá bara har, og eg var ongantið bangin, sjálvt um eg visti, at eg kundi doyggja. Seinni havi eg mangar ferðir hugsað, at tað kendist trygt, greiðir Svein Rógvi álvarsliga frá.

Síðani blóðtøppin hevur tað gingið væl við uppvenjingini, og kropsliga heilbrigðið er sera gott. Hann kann gera alt, sum hann gjørdi, áðrenn hann fekk blóðtøpp-

in, men nú má hann ansa sær betur, so hann ikki ovbyrjar kroppin aftur.

Síðani hevur Svein Rógvi aftur verið á sjúkrahúsi við sterkari pínu fyrri hjartanum, men læknarnir vita ikki, hvør orsøkin var til tann tilburði. Nú roynir hann at lurta betur eftir signalunum, sum kroppurin sendir.

– Eg havi havt ov nógv ferð á – á øllum økjum. Tað er ov krevjandi, og eg orki ikki. Eg vil liva til eg verði 70 ár, sigur hann til endans.

– Eg verði helst tann, ið slökkir ljósið

Hans Jacob Hjelm, sangari, ið er so heimkærur, at hann ikki trívist aðrastaðni enn í Vági

– Eg vil sjálvandi vinna hvørja ferð, men ein virðisløn skal ikki avgera, hvussu eg havi tað í mínum gerandisdegi

Tróndur Bogason, tónaskald, sum var innstillaður til norðurlendsku tónlistavirðislønina